2n Festival literari
Castell de Canyelles

Relat: El que no està escrit

Autor: Mercè Serra Colomer

Categoria: Català

Premi del certàmen:
obra de l'escultor i artista
Francesc Barceló

Ajuntament de Canyelles

Diputació Barcelona

EL QUE NO ESTÀ ESCRIT

Mercè Serra Colomer

PART I

Els seus silencis ja eren habituals a l'hora de sopar. Ja no importava quin dia era, ni als caps de setmana s'entreveia cap espurna d'alegria als seus ulls. S'havia convertit en una ombra que l'acompanyava cada dia quan arribava a casa, després de treballar al CAP de Ribes de Freser. S'havien acabat les sortides improvisades, els rams de flors amb els que la sorprenia de tant en tant; tampoc volia celebrar els aniversaris. Així que laNúria es va anar habituant a una vida sense sal ni sucre, a un passar dels dies amb poques coses per compartir amb en Mingo. La mort de la seva mare ho havia acabat d'espatllar tot, estava immers en un dol mal portat, si és que hi ha dols que es puguin portar bé. Ella n'era conscient i tampoc volia burxar en la ferida, confiava que el temps ajudaria que tot plegat es posés a lloc.

Feia anys que en Mingo i la Vinyet havien renyit. El final de la relació entre mare i fill va suposar per ell un trencament familiar important, sense retorn, també la distància hi va ajudar. La Núria ja no recordava el temps que feia que no baixaven a Canyelles a visitar la colla d'amics d'en Mingo, els de tota la vida. En Joan, el pare, havia mort poc després del seu casament. Abans de celebrar el seu 60è aniversari li van diagnosticar un Alzheimer precoç que se'l va endur massa d'hora, postrant-lo en una ment que ja no era la seva i en un cos que ràpidament el va portar de la maduresa a la vellesa més incapacitant. Aquests últims temps els va passar a una bona residència de Sitges, mentre la Vinyet continuava vivint a Canyelles i feia anades i vingudes per estar amb ell les hores que li permetien. En Mingo i la Núria hi baixaven com a mínim un cap de setmana al mes. S'instal·laven a Canyelles amb la Vinyet i l'alliberaven durant dos dies de la rutina d'anar a Sitges. Era l'únic moment en què ella podia aprofitar per dedicar-se a si mateixa i per desconnectar d'aquella llei de vida que els hi havia tocat viure.

Quan arribava a casa, la Núria sovint se'l trobava a l'estudi treballant per la *start-up*. En Mingo baixava a Barcelona un parell de dies al mes i la resta els treballava des de casa; les golfes d'un edifici històric restaurades amb gust pel pare de la Núria, un constructor conegut de la Vall de Ribes. Va ser el regal que l'Andreu i la Dolors van fer a la seva filla quan va aprovar el MIR, poc abans de casar-se amb en Mingo. Eren uns altres temps aquells, quan l'economia del totxo encara rutllava per alguns.

L'aire fred de novembre anunciava nevades a les muntanyes i la llum s'havia fet més tènue. La Núria es va cordar l'abric que havia recuperat de la temporada anterior. Havia

sigut un dia mogut al CAP, però tornava a casa amb un somriure als llavis, contenta de la feina i d'haver pogut atendre a totes les visites. Era una de les coses que més li agradaven de ser metgessa de família, la proximitat amb la gent. Desfeia camí passejant pel poble, era divendres i volia pensar que aquell cap de setmana seria especial. Cansada de què la relació amb en Mingo es trobés en un punt mort, va decidir moure fitxa per desenganxar-lo d'aquella apatia i d'aquell tedi que s'havia instal·lat a casa. Amb els anys s'havia anat apagant, ja no sortia a escalar amb en Toni, el germà de la Núria, que en el seu moment havia fet de cupido. La seva afició a la fotografia havia quedat en un record. A casa hi lluïen fotos fantàstiques que ara, quan la Núria se les mirava, li evocaven una melancolia gairebé malaltissa que no es podia treure de sobre. Amb tot això, les escapades per visitar exposicions i estudis de fotògrafs també s'havien acabat. En Mingo passava per un dol que s'allargava com un desert sense oasis.

Tocaven tres quarts de tres de la tarda a les campanes de l'església, quan la Núria va deixar de rumiar i va recordar que no tenia res preparat per dinar. Segurament en Mingo no s'hauria fixat en l'hora, no comptava pas que cuinés res. Se'l trobaria a l'estudi enganxat davant la pantalla, amb una tassa de te ja ben fred sobre la taula. Res a veure amb el noi que havia conegut dotze anys enrere, alegre i ben diferent de la resta de companys del grup d'escalada d'en Toni. Venia del Garraf expressament per escalar amb ells i presumia de viure en un castell del segle XV. En conèixer la Núria, les anades i vingudes van ser cada vegada més freqüents. En dedicar-se a la informàtica, podia fer la feina a distància. La situació va ser propícia, així que no els va costar gaire fer el pas i anar a viure junts al pis que la Núria acabava d'estrenar. En Mingo va canviar l'escalada a la Facu de Canyelles per les muntanyes de la Vall de Ribes i va continuar treballant en diferents *start-ups*. Tot va anar bastant rodat, però coincidint amb l'entrada de la Núria al CAP de Ribes, la malaltia d'en Joan ho va emboirar tot.

–Hola! Mingo, ja he arribat. –Es va canviar les sabates al rebedor. No el veia per enlloc, suposava que estaria treballant. Va anar directament a la cuina i del congelador en va treure dues carmanyoles de lasanya congelada. Es va apropar a l'estudi i va trucar a la porta.

–Ei bones, ja has arribat?– en Mingo es va girar amb la cadira de rodes ergonòmica. Es va treure els auriculars que el deixaven incomunicat amb la resta del món.

–Sí, acabo de treure lasanya del congelador. Dinem?– La Núria li va fer un petó als llavis, mentre ell s'aixecava de la cadira.

–*Okey*. Sí va, que em sembla que per avui ja en tinc prou.

–Què tal la videoconferència? Era avui la reunió, oi?– Va preguntar-li mentre posava la lasanya al microones.
–Anul·lada, al final res. Ho hem deixat tot per la setmana vinent. No hi fa res, he aprofitat per avançar feina pel meu compte.–en Mingo parava taula.
–A veure, mira'm...– Li va dir la Núria agafant-li suaument la cara amb les dues mans. Se'l mirava amb atenció.
–Què passa...–en Mingo va començar a bufar– estic bé doctora...
–Segur? Fa dies que fas cara de cansat *carinyo* i t'estàs aprimant. No estaria de més fer-te una analítica. Et reservaré hora al CAP eh, per quedar-nos tots tranquils.
–Tots? Qui vols dir tots? A mi ja no em queda ningú, ni res, ni ningú.
–Va Mingo, no comencem. No t'ho agafis així. Ja n'hem parlat d'això. Estem juntsen això, d'acord? Estic amb tu, em tens a mi. Nosaltres formem una família. Tens la colla d'escalada d'aquí a Ribes, els amics de Canyelles, els teus cosins...
–Ui sí, ja veus... amb els d'aquí a Ribes fa anys que ja no escalem, a mi les mansja no m'aguanten. Amb ells només quedem per fer tiberis, ja no és com abans. Iamb els de Canyelles tres quarts del mateix, tothom fa la seva vida, igual que elscosins.
–Mira Mingo...–la Núria va respirar a fons- No em posis l'excusa de les mans perquè les dues vegades que vaig aconseguir que en Xavi de Campdevànol ensfes un forat a la consulta de trauma m'ho vas fer anul·lar.
–Sí, perquè no cal. Tampoc em fa falta cap analítica i no em punxis més perquè passo d'anar al CAP, d'acord? Jo ja vaig fent.
–T'ho dic perquè em preocupo per tu, ja ho saps.
–Doncs no cal, punyeta. Ja saps que no m'agrada anar al metge.
–Bé prou que ho sé. Llàstima que estiguis casat amb una del gremi, noi!- El timbre del microones va sonar i la Núria en va treure les lasanyes. Va arrugar el front, quan ell es girava en banda era impossible fer-lo cedir.

Es van posar a menjar en un silenci tens. El dia s'anava enfosquint i des de la finestra de la cuina es veia un cel de color gris, ben llis, aviat nevaria. Sabia que havia de treure-li el tema. Ja ho tenia tot lligat. Tal com li plantejaria, segurament li semblaria bona idea.

–Escolta Mingo– La Núria se'l mirava mentre tallava la lasanya. Ell menjava amb el cap cot, sense aixecar la vista del plat- Mingo, m'escoltes?
–Digue'm– Va mirar-la mentre remenava el menjar amb la forquilla.

–A veure... et volia comentar un tema important– La Núria va deixar els coberts sobre la taula i hi va recolzar els colzes mentre s'agafava les mans.
–Sí, què passa?– Va deixar de remenar el menjar.
–Ha sortit una nova plaça de metge de família al CAP de Canyelles i l'he sol·licitat.
–Com?– Se la va mirar amb cara d'incrèdul, de no entendre el que significava tot plegat.
–Sí, bé, i me l'han concedit. No és una plaça consolidada, de moment dos anys. Aquest matí m'ha arribat la confirmació.
–Ostres Núria, però què dius? Com és que no me n'havies dit res?
–No sabia quines possibilitats tindria i tot ha anat molt de pressa, la veritat. Més delque m'imaginava.
–Però...
–Mira Mingo, tu no estàs bé, i si tu no estàs bé jo tampoc. T'estimo, ja t'ho he dit mil vegades, som una família i vull que estiguis bé, ho necessito, per tu i per mi.
–Però aquí és casa teva, ens havíem muntat la vida aquí...
–Però a tu et convé un canvi d'aires. Que no ho veus? Quants anys fa que no baixes cap allà baix? I el mar? Sempre em deies que de petit us passàveu els estius a Sitges i a Calafell amb els pares... A Canyelles hi tens amics Mingo, gent que fa temps que no veus i que t'estima, potser allà et refaràs una mica de tot plegat. Per què no ho provem? Tu per la feina no tindràs problema i Barcelona et quedarà més a prop.
–I aquest canvi de CAP, Núria? Tu creus que t'anirà bé?
–A mi em venia de gust canviar, tinc clar que la medicina familiar és el que vull fer però no em vull quedar aquí tota la vida.
–I el pis? I els teus pares? I en Toni? N'estàs segura Núria?
–Mira *carinyo*, ja saps que jo soc molt pràctica. El pis el llogaré, la immobiliària del papa se n'ocuparà. I no pateixis pels meus pares ni per en Toni, a ells més que a mi, els convé perdre'm de visita. Tota la vida junts al mateix poble, ja ens aniràbé la distancia, així ens trobarem a faltar.
–I a on viurem a Canyelles? – En Mingo es va començar a rascar el cap, completament calb. Als 35 va perdre pràcticament tot el cabell amb pocs mesos i havia optat per rapar-se al zero.
–Podem buscar alguna cosa de lloguer, així provisional, per començar. Llavors amb el temps ja trobarem un lloc més definitiu. Ja veurem com evoluciona la plaça al CAP. Què et sembla? Em ve molt de gust Mingo! A Canyelles hi ha una llum especial, no trobes? El mar és tan a prop!

–On viure no ens hauria d'haver preocupat, si ma mare hagués fet les coses tal com tocaven.– va baixar els ulls mirant fixament sobre la taula.

–Va Mingo, millor que no hi pensis en això.

–Oi tant que hi penso. Li va deixar el castell a aquell, aquell miserable que se la tirava mentre el meu pare es floria en una residència. Quins collons tots dos!– Esva anar posant vermell.

–No comencis *carinyo*.

–I a mi em deixa sense res! Que soc el seu fill! Que era casa meva Núria, el Castellde Canyelles que ella havia heretat del seu pare, va i li regala a l'Arcadi. Se'n va al notari després de que li retregui que hagi deixat el pare abandonat a Sitges i em deshereta. Sí, sí, i ho ha complert eh! Un ictus fulminant, tu! Pim, pam i adeu!Que et bombin Mingo!

–Va, prou...–la Núria havia obert el meló que no volia. Sabia que hi havia aquest risc, però confiava que es calmés i que la nova vida que li proposava fos una oportunitat per tots dos.

–Com va ser capaç eh, Núria? Però què li passava pel cap mentre estava amb aquell? Que el meu pare estava sol, amb un Alzheimer de tres parells de collons, punyeta! Que no es valia per res, que se li acabaven els dies i ella... ella. se'n va amb un altre? I jo que me n'assabento per les infermeres de la residència... però quina vergonya!- es va aixecar de la taula i va començar a caminar amunt i avall de la cuina.

–Mingo...–la Núria se sabia la història de pe a pa, perquè l'havia viscut amb ell i perquè en aquest dol mal portat de tant en tant li repetia una vegada i una altra, com un mantra.

–Que ben callat que s'ho tenia la molt Que aprofitava quan tu i jo baixàvem els caps de setmana per fotre el camp amb ell. Que ni tenia temps de quedar amb els de la colla, Núria! Que tu i jo ens escarrassàvem tot el cap de setmana perquèel pare estigués bé mentre ella se n'anava a fer d'adolescent ves a saber a on. A sí! De balnearis anaven! Que es veu que l'home tenia artritis i problemes de pell i així el cuidaven. Malparits!– va fer un esbufec i va callar, com si aquelles paraules haguessin sigut les últimes abans d'un nou començament. Va respirar profundament.

–Escolta'm Mingo...– La Núria també es va aixecar i va agafar-lo de les mans.

–D'acord Núria, potser sí. Potser sí que em convé sortir d'entremig d'aquestes muntanyes i baixar cap a baix. Al cap i a la fi, allà és casa meva. I tens raó ambel que em deies de la llum... és especial...

–És clar que sí!– La Núria li va saltar als braços. En Mingo li va agafar la cara amb les dues mans.

–Gràcies, amor. Sé que no t'ho estic posant gens fàcil, voldria saber-ne més.– Li va fer un petó als llavis.

–*Tonto*, les circumstàncies no es trien. Hem de saber ballar la música que toca.

PART II

Acabaven de descarregar l'última bossa del cotxe. El viatge de Ribes a Canyelles se'ls havia fet llarg i estaven cansats, però la resta de coses ja les tenien a dins de casa. Havien llogat una caseta reformada de planta baixa i planta pis, al bell mig del casc antic de Canyelles, al carrer Major. Estava tota pintada de blanc, amb les finestres de color marró i un pati interior amb una buguenvíl·lia que tenia a la Núria enamorada. Després de dubtar entre la casa i una masia als afores, finalment en Mingo la va convèncer per quedar-se a dins del poble. Ella hauria preferit la masia per evitar que ell ensopegués massa sovint amb els fantasmes del passat. Li volia estalviar que veiés el Castell només sortir de casa o que es topés amb l'Arcadi cada dos per tres, però en Mingo va insistir. Se'l veia il·lusionat, li havia canviat l'humor i ja no tenia els ulls tristos. Només d'arribar a Canyelles ja havien coincidit amb la Rut i en Pol, amics de la colla. També la Nati de la carnisseria havia aparegut mentre descarregaven el cotxe, per donar-los un paquet amb embotits i formatges. Semblava que la idea de la Núria començava a donar fruits.

–Ho veus com ha sigut millor quedar-nos aquí al mig del poble?

–Perquè ho dius?– Va preguntar-li la Núria mentre col·locava coberts dins un calaix de la cuina.

–Perquè ho tindrem tot a mà. No caldrà ni que agafis el cotxe per anar al CAP. I jo aquí tindré millor cobertura per treballar. Segons a quina zona... a vegades falla.

–Potser sí *carinyo*. A més, si de tant en tant ha de venir la Nati amb algun paquet... ja hi firmo!– Tots dos es van posar a riure mentre continuaven ordenant les coses de la cuina.

–Ostres, val més que acabi de moure aquestes caixes demà.– en Mingo les va deixar a terra i es va incorporar.

–Per què? Què passa?

–Res, que dec haver carregat massa pes. Les mans i els colzes, que els tinc adolorits.

–Ostres, deixa'm veure. – La Núria va deixar el que estava ordenant i es va rentar les mans a la pica de la cuina. Mentre se les eixugava s'anava mirant en Mingo– Potser sí que val més que ho deixem per demà. Ha sigut un dia llarg. A veure les mans?

–No és res, demà ja m'haurà passat- Les hi va mostrar mentre repassava amb la vista les caixes que quedaven per ordenar.

–No se't veu inflamació de moment. Millor que et prenguis un paracetamol havent sopat. Dilluns quan vagi al CAP ja m'espavilaré per demanar-te analítica i a veuresi també puc moure fils perquè vagis al traumatòleg, ja saps que això va lent i quan ho necessites llavors no hi ha hores...

–Que no Núria, demà estaré bé. Va, fem sopar? Aquests embotits de la Nati tenen molt bona pinta!

–No fugis d'estudi Mingo, això fa massa temps que dura.

–A veure– en Mingo es va parar i se la va mirar fixament mentre l'agafava per la cintura.– Portem un dia molt mogut, i he carregat més pesos avui que en tot un any. És normal que estigui cansat i que em facin mal les juntes, no?– Va somriure intentant treure ferro a l'assumpte. La Núria també va riure per sota el nas.

–Molt bé, però si demà no estàs bé, no te m'escaparàs.-Li va fer un petó estrenyent-li els braços– Bufa, tens la pell molt seca, no et fa coïssor? Posa't crema *carinyo,* em sembla que està en alguna caixa d'aquestes...

–D'acord doctora –Li va tornar el petó– Me'n vaig a la dutxa. Després me'n posaré.

–A doncs mira, aprofito per anar al forn abans no tanquin, així compro pa pel sopar.

La Núria va sortir al carrer amb l'abric que, ben mirat, potser hauria de canviar per una jaqueta més prima. Ja fosquejava, mentre baixava cap a la fleca va inspirar profundament i va tancar els ulls. Notava l'aire humit amb aquell aroma de farigola i romaní florit que anunciava primavera. Esperava que arribés l'endemà per poder gaudir de la llum del dia i contemplar la buguenvíl·lia del pati. Més endavant, quan fes més bon temps, hi posaria una taula amb quatre cadires.

Just de la cantonada en va sortir un home i la Núria va fer un bot. No s'esperava trobar a ningú i es va quedar parada en sec per no trepitjar-lo. Es va disculpar com a acte reflex però l'home que duia una barra de pa sota el braç, va seguir sense aturar-se. Només va murmurar alguna cosa que ella no va ser capaç d'entendre. Se'l va mirar mentre tirava carrer Major amunt. Tot i fosquejar el va reconèixer perfectament, era l'Arcadi. Marxava tot arraulit dins d'un abric, suposava que cap al Castell, a on vivia tot sol des de la mort de la Vinyet.

Tornant cap a casa la Núria va pensar-hi una mica més. Potser ell no l'havia reconegut, no el coneixia massa, però les poques vegades que havien parlat li havia semblat un home correcte, dels que saludarien en una situació així. No el veia des del comiat de la Vinyet. Van llançar les seves cendres a la platja de Calafell, davant la Casa Barral, el seu lloc d'estiueig de la infantesa. Quan hi van anar era un dia gris de tardor i la platja i el passeig tenien un aire decadent i llòbrec, sense gent i sense vida. Bufava un vent fred i a la cerimònia íntima eren ben pocs. En Mingo i la Núria, l'Arcadi i el seu germà Llorenç, la Nati i alguns amics de la colla d'en Mingo, també els pares i el germà de la Núria vinguts expressament de Ribes. El dia no convidava gens a estar-se fora i la resta de família i coneguts ja havien assistit a una cerimònia prèvia al tanatori. No feia pas tant de tot allò, uns sis mesos. Així i tot, la Núria havia vist l'Arcadi desmillorat, arraulit amb un caminar nerviós i amb un color de cara que no li va fer bona pinta. Tenia la pell d'un color gris metàl·lic, que malgrat la foscor, no li va semblar normal.

En arribar a casa en Mingo ja s'havia dutxat i havia parat taula, un oasi improvisat dins un caos de caixes. La Núria en veure-ho va sentir un alleujament que la va reconfortar. En Mingo s'havia activitat i en un tancar i obrir d'ulls va deixar la taula de la cuina en perfectes condicions per un sopar romàntic. Hi havia posat les estovalles de les celebracions, els embotits de la Nati, formatges per picar, dues copes de vi i una espelma que havia trobat en algun calaix de la cuina. Un sopar íntim per inaugurar una nova etapa. La Núria va preferir no comentar que s'havia creuat amb l'Arcadi, se'n guardaria ben prou de tornar a aixecar la llebre, havia sigut un dia molt llarg i no volia espatllar aquella harmonia. Ella també necessitava tranquil·litat, l'aposta pel canvi d'aires havia sigut arriscada, potser massa. No ho volia ni pensar, volia tirar endavant i veure en Mingo animat era una gran alegria. Els esperaven uns dies moguts, retrobaments amb gent que feia molt que no veien i aterrar de nou a la feina, especialment la Núria que s'incorporava al CAP amb nous companys i nous pacients. Caldria habituar-se al lloc, canviar les muntanyes del Ripollès pels camins entre vinyes i els boscos de pi i alzina. Fins i tot potser en Mingo s'animaria a tornar a la Facu per escalar amb els amics de sempre. El veia content i somreia després de molt de temps. El sopar i el vi els va animar i la conversa va fluir. Per uns instants es van trobar com anys enrere, l'un davant de l'altre mirant-se als ulls, plens d'alegria i afortunats de tenir-se.

PART III

Ja feia uns mesos que vivien a Canyelles i les coses anaven bé, el canvi d'aires els provava. En Mingo anava més sovint a l'oficina de Barcelona i s'havia arreglat una de les habitacions per fer-s'hi l'estudi. Des de la finestra hi veia la torre del Castell, que tantes vegades havia recorregut del dret i del revés. Li venien imatges d'anys enrere amb els pares voltant pel jardí i ell al seu darrere jugant a cuit i a amagar. També les seves festes d'aniversari, que celebrava amb els amics del poble i com la mare decorava amb garlandes de paper les parets de la muralla. En Mingo acostumava a convidar els seus amics repartint-los una targeta que hi deia "Festa d'aniversari al Castell". Sovint es quedava embadalit a la finestra de l'estudi, per uns moments desconnectava de la feina i es perdia entre imatges d'altres temps que l'evocaven a una adolescència peculiar, viscuda entre parets medievals i amagatalls inimaginables pels seus amics. En una prestatgeria hi conservava l'únic record d'aquella època, un tros de pedra extreta de la muralla durant l'última excavació feta al Castell. A finals dels anys vuitanta, quan la fortalesa va ser declarada Bé d'Interès Cultural, tot un seguit d'excavacions i camps de treball van tenir a en Mingo i els seus pares entretinguts als estius. Desenes de grups d'arqueòlegs i estudiants van anar passant any rere any pel que era casa seva, excavant diferents zones del jardí i estudiant la fortalesa, que originàriament havia donat protecció al castell d'Olèrdola com a torre de defensa. A aquella època, per a un adolescent que no volia passar desapercebut, es guanyaven amistats explicant que tenies uns quants Indiana Jones rondant per casa.

Amb la tornada a Canyelles en Mingo s'havia fet el seu espai, ja no se'l veia ni trist ni capficat, al contrari. La Núria no l'havia vist mai tan tranquil, cosa que no deixava de sorprendre-la, tenint en compte que ja s'havien creuat amb l'Arcadi algunes vegades, fins i tot entre ells dos havien intercanviat paraules cordials.

A la Núria la incorporació al CAP de Canyelles li va anar bé. Distanciar-se dels seus li havia donat un espai i una autonomia que fins ara desconeixia. A més a més, ara tenia més a prop a la Cèlia, la seva millor amiga que treballava en un laboratori d'anàlisis clínic a Vilanova i la Geltrú. Uns quants anys compartint habitació d'estudiants a Barcelona les havia fet inseparables, malgrat la distància que inevitablement apareix quan la vida segueix més enllà de la universitat.

Els pares de la Núria baixaven un cop al mes a veure'ls, s'ho havien pres com un nou ritual que els feia desconnectar del dia a dia. Sovint anaven tots quatre a Sitges o visitaven algun celler de la zona. Tal com la Núria havia intuït, amb el seu trasllat es

trobaven més a faltar i l'estona que compartien l'aprofitaven de valent, deixant de banda les tensions familiars que apareixen quan a vegades no es posa prou distància.

La vida a Canyelles fluïa, el temps era més benèvol que a Ribes i els dies semblaven més llargs. Amb els amics d'en Mingo es trobaven sovint, qualsevol excusa era bona per fer una trobada a casa d'algú i entre les parelles i les criatures sumaven una bona colla. De la casa que havien llogat al centre del poble n'havien fet la seva llar, la Núria i en Mingo vivien una etapa plena i tranquil·la.

–Mingo, m'ajudes un moment amb la buguenvíl·lia? Voldria fixar-la una mica més– En Mingo acabava d'entrar a casa, havia anat a córrer. Aquell matí de dissabte la Núria havia decidit esmorzar al pati i entre glop i glop de cafè s'havia fixat que la seva planta preferida necessitava una mica d'atenció. Des de la seva arribadahavia crescut bastant i les flors fúcsies queien a banda i banda de la columna, com un desmai.

–Sí, ara vinc. Porto brides?

–No, no cal, amb el cordill que tinc aquí ja en farem prou. Només ajuda'm a subjectar-la. L'hem d'adreçar una mica, que segueixi la columna amunt, ho veus? Passem el cordill per aquí...

–Molt bé, dona'm que ja faig el nus– Va dir-li mentre l'agafava per la cintura– Merda!– Va deixar anar de cop el cordill que acabava de lligar i es va apartar. Algunes de les flors van caure a terra.

–Què passa? Que t'has fet mal?– La Núria es va apartar per mirar-se'l a ell, d'una banda, i a la buguenvíl·lia de l'altra, que havia quedat prou bé, malgrat tot.

–Ostres no, no és res...–Es fregava les mans i els canells– Ja m'està passant, res una punxada, ja em passa. Bé, ha quedat ben posada no? La volies així oi? Ara ja podrà anar creixent– En Mingo es mirava la planta evitant mirar la Núria als ulls.

–Ja està bé Mingo... mira'm– ell continuava despistant mentre acabava de posar bé quatre fulles.

–Que no Núria, que no és res.

–Sempre igual renoi, vols fer el refotut favor de mirar-me!- La Núria li va agafar el braç i en Mingo no va tenir més remei que girar-se cap a ella imaginant el ruixatque l'esperava. Amb la seva hipocondria en Mingo se les havia empescat per posposar una vegada rere l'altra totes les cites mèdiques que la Núria havia demanat, ni analítiques ni especialistes, res de res.

–Va que ja estic bé, ostres tu, que ja no tinc vint anys que és normal que de tant en tant em passi alguna cosa.

–Alguna cosa? Mingo, fa la tira que tens problemes amb aquestes articulacions. Fixa't, mira't la mà dreta!

–Que miri què?

–Però si la tens inflada! Que t'has donat un cop amb alguna cosa?

–No, que va... deu ser el temps. De debò Núria, no comencis...

–Quan estàvem a Ribes et vas començar a aprimar i no és pas que el canvi d'aires t'hagi ajudat en això. I de la pell què me'n dius?

–De la pell, què m'hi passa a la pell? Renoi! Hi ha alguna cosa de mi que et sembli que rutlla?

–Sí Mingo sí, continues amb la pell igual de seca que abans de venir a Canyelles. A més, des de fa uns dies que se t'està enfosquint la cara.

–Núria, que ja som pràcticament estiu! És normal que tingui una mica de color! Ostres no t'obsessionis, tractes igual a tots els teus pacients? No vegis coses allà on no n'hi ha!– Feia que no amb el cap mirant la buguenvíl·lia.

–Que això no és del sol, Mingo. Que t'has de fer una analítica, punyeta. Però no, res de res!

–Ostres que pesada que ets! Quan et poses així!- Va respirar profundament- Peròa veure Núria, estic més tranquil, oi? Estic més bé, més animat, o no? És el que volies, no?

–És clar que vull que estiguis bé! Però no veus que això de les mans s'ha de solucionar? És que és el súmmum que sent metge no pugui aconseguir que te'nvisiti un com Déu mana, punyeta! És que ni una analítica! Mare meva! No pot ser, no pot ser Mingo.

–Ai mira, quan em vegi fotut de veritat ja hi aniré. No cal exagerar eh.

–Sempre em dius el mateix, ets tan tossut!- La Núria es posava les mans al cap mentre mirava cap al cel.- Mira, me'n vaig a fer una volta.

–Molt bé, tu mateixa. Tranquil·la que quan tornis no hauré pas estirat la pota.

–Mira, no em burxis que em tens negra. Quan et poses així em sulfures, Mingo.– Es va calçar, va agafar la motxilla i va sortir de casa.

Necessitava respirar aire i esbargir-se. Quan ell es posava d'aquella manera i es tancava en banda, es veia desarmada i sense cap estratègia per fer-lo entrar en raó. Feia temps que estava preocupada pels símptomes que anava observant, però sense poder-li fer cap mena de prova no podia avançar en cap diagnòstic ni derivar-lo a cap col·lega. Se sentia molt frustrada, no sabia com entomar la situació.

Sortint del poble va anar decidida cap al camí de Canyelles. Alguns dissabtes com aquell hi havia anat amb en Mingo, per conèixer la zona. Havien fet llargues passejades per les urbanitzacions veïnes, el punt d'escalada de la Facu i algunes masies. Ja començava a acostumar-se als turons del Garraf i a mirar al lluny amb aquella llum tan especial que ho abraçava tot.

Caminava a dins d'un mosaic de pins i vinyes i en cada pas la respiració se li compassava i li tornava la calma. Pensava que ho hauria de fer més sovint això de sortir a passejar, que era la medicina que més receptava i que no se l'aplicava gaire. Va tancar els ulls. Un formigueig reconfortant li va recórrer tot el cos fins a arribar a les puntes dels dits, el perfum del romaní florit la va tranquil·litzar. En obrir els ulls, va sentir molta pau i una pau interior que feia dies que no notava. El silenci era quasi absolut, només trencat per les campanes de l'església de Santa Magdalena; també se sentia una remor de cotxes, però molt lluny. Es va posar a recollir romaní per fer-ne ramells, el sol començava a escalfar, feia un dia preciós que convidava a estar-se fora. Pensava en l'estiu que estava a tocar i que propera tindrien la platja. Ja tenia un bon grapat de romaní ies va incorporar, posant-se bé la motxilla. Just al davant hi havia una vinya, se la va quedar mirant una estona, s'havia aixecat de cop i la pressió li va jugar una mala passada; hi veia borrós, així que es va quedar quieta esperant que li passés. Per recuperar-se es va concentrar en un punt fix, mètode infal·lible que recomanava a pacients que patien de pressió baixa. Sota un cep hi havia un soc gran i el va mirar amb atenció mentre es recuperava. Mantenia la mirada fixa en aquell tronc, però a mesura que se li anava aclarint la vista, es va adonar que no era un soc sinó un cos immòbil, amb el cap esberlat com una magrana. Li va caure el romaní a terra i una calor estranyali va pujar a la cara. Va saltar al camp i s'hi va acostar corrents mentre es treia el mòbil de la butxaca. Quan va arribar al seu costat, a la Núria se li va desencaixar la cara. El cos de l'Arcadi jeia allà impassible amb la mirada vidriada i perduda cap a l'infinit. Li va prendre el pols, però ja era massa tard. La sang s'havia coagulat damunt la terra i l'haviatenyit de color porpra, com el vi que naixeria d'aquella vinya mesos més tard.

PART IV

–Núria, oi? M'han dit que és la nova metgessa del CAP de Canyelles. Soc l'inspector Bosch de la Comissaria de Vilanova i la Geltrú, m'han assignat el cas–La Núria es mirava l'escena mentre acordonaven la zona i els forenses treballaven. Va assentir amb el cap.

–Sí, fa pocs mesos que m'hi he traslladat– Tenia la cara pàl·lida i mantenia els braços creuats, amb força, com si amb aquell esforç es pogués fer petita i desaparèixer.
–Arcadi Montbau, el coneixia?
–Sí, era la parella de la meva sogra, però no teníem massa relació. Vivia al Castell d'aquí a Canyelles.– Va assenyalar en direcció al poble.
–Pel que ha explicat als agents vostè passejava per aquí i se l'ha trobat així.
–Exacte– la Núria mantenia la vista fixa en el cadàver que els forenses havien tapat a l'espera de poder fer l'aixecament.
–Què li preocupa?– L'inspector se la va mirar de reüll mentre donava una ulladageneral a l'escena.
–Què vol dir?– Se'l va mirar sense deixar d'estrènyer els braços creuats.
–Vostè no hi hauria pogut fer res, aquest home fa hores que és mort, probablement el crim s'ha produït de bon matí, a punta de dia.
–El crim?
–Es pensa que ha caigut sol sobre aquest roc? Algú l'ha empès, si no no se li hauria obert el cap d'aquesta manera. Per sort la cara està intacta, l'ha pogut reconèixer. Digui'm doctora, la veig molt capficada, què és el que no veu clar? Hem avisat al seu home, deu estar a caure.
–El color.
–Com diu? Què vol dir?
–El color de la pell, la cara, els braços...
–Morè, un home morè. Uns setanta anys, lleuger sobrepès... Què hi ha d'estrany?
–Morè no. La pell és fosca, d'un to gris, sobretot a la cara... – l'inspector se la va tornar a mirar de reüll.
–Vaja, suposo que això ja deu ser defecte professional... Jack! Pots venir un moment, si us plau?– L'inspector Bosch va demanar al forense que s'apropés.
–Bon dia, Bosch– va saludar amb el cap mentre es treia els guants, se'l veia un noi decidit, que anava per feina.
–Bon dia, Jack, et presento la Núria, la nova metgessa del cap de Canyelles, és qui s'ha trobat el cos.
–Sí, sí, estic al cas. L'acompanyo en el sentiment...
–No es preocupi, no teníem massa relació, però gràcies.
–Escolta Jack, la Núria em comentava el tema del color de la pell de l'home. Ho esteu mirant? Aquesta grisor... teniu alguna explicació?
–Sí. Bé, no tindria res a veure amb la mort. Per cert, confirmada l'hora entre les sis i les vuit d'aquest matí.

–D'acord, continua Jack- va dir-li l'inspector. La Núria es mirava el forense amb atenció.
–Bé Núria, vostè ja ho devia saber, ho haurem de confirmar un cop li fem les proves, però aquest color segurament li era causat per una malaltia rara, minoritària. En conec un parell de casos més.
–Com? No, no en sabia res. Ja els hi he comentat que no ens fèiem gaire. A mésa més tampoc soc, bé, no era la seva metgessa de capçalera, ho era un company del CAP que porta més temps aquí.– l'inspector es rascava la barbeta mentre se'ls mirava a tots dos.
–Doncs sí, normalment aquest color de pell es deu a una malaltia que tècnicamenten diem Hemocromatosis primària de tipus 4.
–Vaja, la malaltia de la ferroportina. No he tingut mai cap pacient diagnosticat, ho conec a nivell teòric– va dir la Núria assentint amb el cap.
–Sí senyora!– en Jack va fer un petit bot.
–Com? A veure, em perdo, m'ho traduïu si us plau?– L'inspector Bosch es rascavala calba.
–Sí Bosch, el cos absorbeix més ferro del compte, que s'acumula... –En Jack no escatimava en gestos i movia els braços assenyalant-se punts concrets del cos.
–A òrgans i teixits com el pàncrees, el cor o el fetge...- va seguir la Núria.
–Molt bé doctora!– En Jack era un entusiasta, malgrat el moment.
–I això dona aquest color a la pell?– Va dir l'inspector.
–Si només fos això. En persones de l'edat de la víctima el més probable és que tinguin artritis, diabetis, problemes de cor, de fetge...
–Cirrosis?– va deixar anar l'inspector provant sort.
–Sí, exacte, tot un quadre vaja...–
–Són pacients que han de fer dietes especials, baixes en ferro, deixar l'alcohol– va afegir la Núria– i extraccions periòdiques de sang.
–Bufa i això com s'agafa? Si m'ho puc estalviar... m'agraden els bistecs de vedella, sap què vull dir?
– Tranquil Bosch, és una malaltia hereditària.
– Herència autosòmica dominant– va afegir la Núria.
–Bingo! De llibre! Si senyor!– el forense va fer un altre bot, aquesta vegada una mica més alt.
–M'he tornat a perdre. L'inspector no se'n sabia avenir.
–Aquesta malaltia es causada per la mutació en un gen i només cal que un dels dos progenitors tingui la mutació perquè la passi als fills. Tècnicament en diem herència autosòmica perquè, en aquest cas, el gen afectat es troba en un dels

22 parells de cromosomes no sexuals de l'individu. El risc de passar-ho a la següent generació és d'un 50%.– La Núria va deixar anar la informació de cop mentre en Jack assentia amb el cap fent un somriure. L'inspector se la va mirar sense dir res.

–D'acord. No ho he acabat d'entendre, suposo que necessito el meu temps i documentar-me una mica- Va dir-li desconcertat.

–No hi fa res Bosch, tampoc t'ajudarà a resoldre el cas. És una malaltia genètica que passa de pares a fills i li toca a un de cada dos. Una malaltia rara, però quanhi ha casos en una família, hi ha molts números de què es transmeti. –En Jack va donar-li un copet a l'espatlla– Quan tingui resultats de l'autòpsia t'aviso. Us deixo, la jutgessa de Vilanova deu estar a caure. Núria, encantat de conèixer-te.

–En Jack va passar per sota la cinta que acordonava la zona i es va posar a treballar amb la resta de companys.

En Mingo se'ls hi va acostar. Li havien estat prenent declaració a peu de vinya.

–Vagi-se'n a casa, doctora. Descansi. No ha sigut una passejada gaire agradablela d'aquest matí. Ja li hem pres declaració i veig que al seu home també. Si la necessitem, per res més l'avisarem. Sento la situació i el mal tràngol.

–Gràcies, inspector. –La Núria va marxar en direcció a en Mingo.

A mig camí entre l'escena del crim i la patrulla de Mossos se li va llançar als braços abraçant-lo ben fort. Tota la tensió que havia acumulat es va escapar en aquell precís moment, les llàgrimes li regalimaven galtes avall. En Mingo la va estrènyer amb cura, amb els ulls tancats i prement els punys. No es van dir res, no hi havia paraules. L'inspector Bosch se'ls va mirar mentre feia senyals a la comitiva judicial que finalment havia arribat.

PART V

–Ei Núria! Què dius?

–Bon dia Cèlia, pots parlar? És la teva hora d'esmorzar, oi?

–Sí, tranquil·la, digues, digues. Com estàs? Has passat bona nit?-la Cèlia estavaal cas de la notícia. La Núria li havia explicat el dia abans en arribar a casa. Si noes podien veure, sovint es trucaven al cap de setmana i es posaven al dia.

–Buf, suposo que bé. Soc a la feina, ara també estic fent el descans. Escolta'm una cosa...

–Sí, digues.

–És que em pica la curiositat això de la malaltia de la ferroportina que et vaig comentar. Aquí al laboratori n'heu diagnosticat casos?

–Sí, en recordo un però fa molts anys. És una malaltia minoritària i ja se sap, mal qui la pateix... però sí. Va ser un diagnòstic doble, primer al fill i immediatament després vam fer les proves al pare, que també va donar positiu.

–És el procediment habitual?

–Recordo que en aquest cas sí. Es va ensopegar que just havia començat a treballar en pràctiques al laboratori, vaig seguir tot el cas perquè la meva tutora era la cap del departament de genètica. En la majoria de diagnosticats el portador del gen mutat és el pare, per tant, quan vam tenir diagnosticat el fill, vam avisar al pare.

–Amb analítica de sang?

–Sí, sí, test genètic molecular en sang.

–Ja... i els símptomes...

–Bé, vaig poder conèixer pare i fill. En aquest cas el noi se'l veia prim, presentava una fatiga important i pèrdua de pèl en general. Era ben mec i calb. Va venir a fer-se les proves derivat pel reumatòleg, no li sabien trobar d'on li venia el dolorde les articulacions.

–Ja... quants anys tenia?

–Mmm... trenta i pocs.

–I el pare?

–El pare s'acostava als setanta i tenia diabetis, cosa que no faria sospitar res d'entrada. Així i tot, només de veure'ls de costat ja veies que eren parei fill, tenien el mateix color de pell.

–Un color com gris metàl·lic, oi?

–Exacte, qui no coneix el tema ho confon per un morè...

–Ja...

–Aclarit, doncs?

–Sí Cèlia, *merci*. És que no n'he vist mai cap cas i bé, suposava que al laboratori n'hauries vist algun.

–Sí, ja et dic. Només recordo aquest cas i perquè em va tocar de ben de prop. Són molt estranys i en funció de l'edat el pacient té uns o altres símptomes. Estàclar que tots acaben fent dieta i reduint la ingesta de ferro, i encara passen curt si només s'han de fer extraccions de sang de tant en tant. No estaves al cas quel'Arcadi ho patia?

–No noia, primera notícia. Amb ell a penes hi vaig parlar mai quan estava amb la Vinyet, relació cordial i ja està, ja saps com va anar tot plegat. Ara que estem a

Canyelles ens havíem creuat algunes vegades pel carrer, però tampoc et poses a parlar d'aquestes coses, encara que jo sigui metge..., no ens teníem confiança. M'havia fixat en el seu color de pell, però no li vaig comentar mai res, només ens saludàvem i ja està.

–Sí, és clar. No crec que a en Mingo li hagués fet gens de gràcia que el tinguessis coma pacient.

–És clar que no, tampoc ho hauria volgut jo. Però en fi, si n'hagués conegut algun cas, potser ho hauria vist abans, no ho sé.

–No t'hi amoïnis Núria, per cert, hem de quedar, no? Ahir al final amb tota aquesta moguda ens vam trucar, però no vam marcar el dia. Jo voto per platja, primera remullada de l'any. Com ho veus? Et ve de gust?

–Ostres, francament no estic per això ara mateix. Em sap greu Cèlia, és que he quedat ben descol·locada.

–Tranquil·la, t'entenc. No pateixis, quedem quan et vingui de gust, ja saps que ràpidament et munto un dia distret. I en Mingo? Com està? Com s'ho ha agafat tot això?

–Ell bé, jo el veig bé. Quan em va venir a recollir a la vinya jo estava més tocada que ell.

–Normal dona, a l'Arcadi te'l vas trobar tu, això t'ha d'haver afectat per força. I després vas haver de respondre les preguntes de la policia, vaja un matí que no t'esperaves per res del món. Al cap i a la fi, ells dos a penes es parlaven, més aviat hauria de ser incòmode per en Mingo, però res més. Déu-n'hi-do la situació. I el Castell?

–Què vols dir?

–Que què passarà ara amb el Castell, qui se'l quedarà?

–Bufa, no me'n parlis. Suposo que el germà de l'Arcadi... no sé si havia fet testament, però diria que és el seu parent més directe.

–Doncs nena, tindràs l'home content.

–Sí, sí, Cèlia, ja ho pots ben dir, aquesta nit no he dormit pensant en això. Ahir noen vam parlar d'aquest tema, però tard o d'hora caurà. La veritat és queúltimament el veia molt tranquil, comptava que aquest capítol ja estava tancat. Si ara el Castell de Canyelles passa a mans d'en Llorenç, no sé com s'ho agafarà.

–Potser dependrà del que hi vulgui fer aquest home, no? A què es dedica?

–Té un celler al Montsant, és un home emprenedor. Diria que el negoci li va bé, no crec que el Castell sigui un problema per ell.

–Al contrari Núria, potser l'acaba de restaurar i ajuda a revitalitzar una mica Canyelles. Potser us hi munta una sala de festes, o un hotelet amb encant... o un museu!
–Tu sempre tan positiva, em fascina la teva manera de donar la volta a les coses.
–Sí, dona, què vols, els problemes ja venen sols.
–Ni que ho juris... Cèlia, ens truquem, *okey*?
–Sí nena, anem parlant. Per qualsevol cosa ja ho saps. I descansa, que fas una veueta...
–Com em coneixes... sí, avui aniré a dormir aviat. Una abraçada.
–Petons!

La Núria va continuar treballant el que quedava de matí, amb el cap emboirat i els ulls plorosos, estava cansada i preocupada per tot plegat. Confiava que cap dels pacients notés que no estava fina. Per un moment se n'havia oblidat que Canyelles era un poble i que les notícies volen. En acabar la jornada va creuar-seamb la Nati sortint de l'edifici.

–Núria!
–Ostres Nati, perdona...
–Per això et crido, ja he vist que no em veies...
–Perdona, és que vaig atabalada.
–No m'estranya, com estàs? Reina si necessiteu res, només m'ho heu de dir eh...
–Com?
–Dona, per això d'ahir! Valga'm Déu Senyor! Trobar-te l'Arcadi així... quin ensurt que devies tenir! I com estàs? Bé, sent metge suposo que tampoc et devia fergaire cosa no...
–Home...– La Nati no la deixava parlar
–És clar, vosaltres ja hi esteu acostumats a aquestes coses...
–Bé, de fet no...
–Vull dir que de morts en veieu sovint...
–No d'aquesta manera...
–I què, com estàs? I en Mingo, com està ell? –preguntava sense parar– De veritat, de veritat, que si necessiteu res només heu de baixar a la carnisseria o em feu un truc o el que sigui. Ostres...quina mala estona eh...
–Bé... gràcies, Nati...
–Sí, dona, només faltaria! I què, se sap, se sap...
–Com? Si se sap el què?
–Sí, dona, si se sap com va anar la cosa? Hi havia molta policia no? Diuen, vaja...

–No ho sé Nati, suposo que els Mossos hi han de treballar.– La Núria volia marxar, anar-se'n a casa. No tenia el cap per a xafarderies-
–Ja, és ben bé que la vida no saps pas mai per on et pot sortir, eh? I allò que diuen que cap germà s'assembla, és ben veritat!
–Per què ho dius?
–Si home, l'Arcadi era un home ben solitari, i més que s'hi va tornar quan la Vinyetva morir. En canvi, mira't el seu germà!
–En Llorenç?
–Sí, ben bé un home de món, sempre remenant en un negoci o altre. Mai s'havien portat bé, diria que per això en Llorenç se'n va anar a Bordeus. Però mira, ben bé que li va anar! Va tornar convertit en un sommelier de renom, es va posar amb el tema dels cellers i atrapa'l! Com la nit i el dia, vaja...
–Ja... la veritat és que no l'he tractat mai. L'últim cop que el vaig veure va ser al comiat de la Vinyet. Viu per aquí?
–Diria que s'està a la casa que té a Prades, per aquí no s'acosta mai.
–Ja...
–No sé què va passar entre ells dos, però en Llorenç no va tornar mai a Canyelles, va marxar a Bordeus i ja va estar.
–Caram, tan greu va ser?
–Es portaven bastants anys, cap a 10, l'Arcadi era el gran. Em sembla que hi va haver un embolic de faldilles...
–Ja. Bé Nati, me n'aniré cap a casa.
–Sí reina, que jo només faig que xerrar i tu fas cara de cansada. Dona records a en Mingo de part meva.
–Ho faré, gràcies.

PART VI

El camí fins a casa se li havia fet estranyament llarg, li pesaven les cames i gairebé arrossegava els peus. La Núria va entrar com aquell qui arriba a la meta d'una cursa, no tenia més energia, no n'hi quedava ni per pensar.

Del rebedor estant va veure en Mingo als fogons, amb la taula parada per dinar i un ram de romaní sobre el pedrís de marbre.

–Hola?– Se'l mirava mentre deixava la bossa sobre una cadira.
–Ei! Què tal?– En Mingo que s'havia posat davantal, estava acabant d'emplatar unes orades al forn.

–I tu? Què t'ha passat? Però si feia la tira que no et posaves a la cuina?-Per res del món pensava arribar a casa i trobar-se el dinar fet, la taula a punt, el detall del ram...

–Doncs mira, avui m'he animat. Tornant de la reunió a Barcelona he passat per Vilanova a comprar peix.

–Ja ho veig, ja. Té molt bona pinta.-La Núria se li va acostar, el va abraçar pel darrere i li va fer un petó al clatell.

–Vinga va, ja ho tenim tot a punt. Vostè primer doctora– Va dir-li exagerant els gestos, fent-la passar a la taula. La Núria es va asseure a la cadira, es va deixar anar com si fos un pes mort.

–Has vingut més tard avui, com és? Problemes al CAP?

–No, al CAP tot bé. És que m'he trobat a la Nati sortint, m'ha entretingut.- en Mingo continuava dret mentre omplia els gots d'aigua.

–Ja...

–No me'n recordava que als pobles les xafarderies volen-La Núria va recolzar els colzes sobre la taula i la cara sobre les mans mentre mirava com en Mingo li posava amanida al plat.

–Ui, la Nati...– en Mingo va fer un gest mirant al sostre– ha d'estar al dia de tot si no a la carnisseria no té "tema" per comentar amb els clients, ja se sap. Què explica?

–Ella? Res de nou. M'ha preguntat pel que va passar ahir i per si necessitem res,en fi- En Mingo es va asseure.

–Ja, era d'esperar. No t'hi amoïnis, Canyelles és un poble petit, és normal, la gent vol saber. Qui té més cara que esquena pregunta sense embuts, d'altres són més discrets. Tu què li has dit?

–Res, és que pràcticament m'ha fet un monòleg, aquesta dona quan comença a xerrar no para.

–Sí, ja ho té la Nati això, tota la vida ha sigut així– En Mingo va somriure.– Núria, fas mala cara. Perquè no vas a estirar-te una estona en acabat de dinar?

–Sí que ho faré– menjava sense gana, però li sabia greu deixar el plat i fer-li un malfet a en Mingo– Gràcies– va dir-li recolzant els coberts sobre la taula.

–Per què?– ell menjava amb delit mentre la Núria se'l mirava– Ha quedat bé oi? L'orada al forn no falla.

–Pel dinar, *merci carinyo*, no m'ho esperava– va tornar a agafar els coberts.– Veig que t'has posat una bena de compressió a la mà, encara et fa mal?

–No massa, però he pensat que per estar per casa m'aniria bé. – La Núria va decidir no preguntar-li més sobre la mà. Volia mirar-li, veure si s'havia desinflat,

si encara estava vermella o si li havia sortit algun morat; però no, la poca energia que li quedava la va fer servir per esforçar-se a no preguntar més.

Eren poc més de les cinc de la tarda quan el timbre va despertar a la Núria. S'havia adormit al sofà mentre en Mingo treballava a l'estudi. A aquella hora els rajos de sol entraven de ple al pati interior i il·luminaven la sala. Havien deixat la finestra oberta i una brisa agradable feia voleiar les cortines de tul blanc. Des del sofà estant s'entreveien les flors de la buguenvíl·lia que s'enfilaven columna amunt. Es respirava pau i calma. La Núriaes va incorporar per anar a obrir la porta, però en Mingo es va avançar.

–Bona tarda, Mingo oi?
–Sí, jo mateix. Ens hem vist abans, oi?– En Mingo es va recolzar a la porta mentrela subjectava amb força.
–Inspector Bosch?– La Núria es va acostar a la porta.
–Bona tarda, Núria. Necessitaria parlar amb vosaltres dos. Podem passar?– va ferel gest d'entrar mirant de reüll la bena que duia en Mingo. Anava acompanyat d'una parella de Mossos.
–És clar, passeu si us plau. –Va dir la Núria– Voleu prendre alguna cosa? Un cafè?
–No gràcies, seiem?– Va dir-los l'inspector mentre la parella de mossos es quedava a l'entrada.

Tots tres van seure al voltant de la taula, la Núria i en Mingo de costat i l'inspector al seu davant. Es va fer un silenci incòmode mentre la cortina continuava voleiant. En Mingo es mirava atentament l'inspector mentre s'agafava les mans sota la taula. La Núria estava neguitosa.

–I doncs inspector? Vostè dirà? No deuen pas tenir resultats de l'autòpsia?– va dir-li la Núria forçant un somriure tranquil.
–És massa aviat, Núria– va dir en Mingo.
–Com ho sap, això?– Va intervenir inspector.
–Bé, ho he suposat. Tot plegat va ser ahir.– Va contestar en Mingo.
–Sí, té raó. Comptem tenir resultats aquesta mateixa setmana, en Jack hi està treballant.
–Bé, doncs perquè ha vingut? Alguna novetat? Necessiteu fer-nos més preguntes?– Va demanar la Núria.
–Doncs sí, perquè tenim proves per pensar que l'autòpsia no ens ajudarà a resoldre el cas.
–A no?– Va dir ella. En Mingo continuava callat mentre se la mirava.

–Doncs no.– L'inspector Bosch es va dirigir a en Mingo– A on era ahir al matí, cap a les set?
–Com? Ahir? Què passa? Ara sospiteu de mi?– Va dir rient. La Núria se'l va mirar seriosa. Recordava que havia estat sola al pati de bon matí.
–Respongui si us plau.
–Aquella hora era a córrer, acostumo a fer-ho els caps de setmana. Em llevo aviat per fer una estona d'esport i quatre estiraments.
–I cap a on va normalment?
–Depèn del dia, no gaire lluny, per les urbanitzacions de Canyelles o camins queno estiguin asfaltats. A vegades m'arribo fins a la Facu.
–A fer escalada?
–No, ja no escalo.– Es va fregar la bena de la mà.
–I ahir a on va anar?
–A la Facu. Només hi vaig arribar i vaig tornar.
–Hi havia algú més, a part de vostè?
–No, a aquella hora no, massa aviat.
–Què li ha passat a la mà?
–Res, dolor a l'articulació. Ja fa un temps que de tant en tant em passa.
–Doctora?– L'inspector Bosch se la va mirar demanant una explicació més tècnica. La Núria volia fondre's, la vergonya de no poder aclarir un diagnòstic li va enrojolar les galtes, va agafar aire i va contestar.
–Inspector Bosch en Mingo és un mal malalt. No l'enganyaré si li dic que fins al dia d'avui no he aconseguit que vagi a un especialista perquè s'ho miri.– Ho va deixar anar de cop, mirant-se a en Mingo.
–No et passis Núria!– Va etzibar-li. Ella va aguantar-li la mirada i llavors es va dirigira l'inspector i va continuar.
–És molt hipocondríac i no es deixa fer ni una analítica. No li puc dir més, inspector.– Tenia els ulls vermells de ràbia, malgrat que per un instant va sentir un alleujament.
–Vaja...–va dir en Bosch.
–Estic *flipant*! Què coi has d'anar explicant?– En Mingo es va aixecar de la cadira, que va caure a terra. Estava molt exaltat i respirava ràpid. La Núria es va quedar petrificada, mirant-se'l. Mai abans havia reaccionat així. L'inspector també es va aixecar i la parella de mossos que seguia al rebedor es va acostar.
–Senyor Domènec Puig Clariana, queda detingut per la mort d'Arcadi Montbau.– va fer el gest als mossos perquè li posessin les esposes.

–Què? Com? Però què diu!?– Va dir en Mingo mirant-se'l a ell i a la Núria, negant amb el cap.- Però què s'ha pensat?– La Núria seguia asseguda a la taula, completament paralitzada. Es mirava l'escena com si fos espectadora d'una obrade teatre. No podia dir res, no li sortien les paraules. Sentia com si hagués començat a ploure damunt un castell de paper, que de mica en mica i sense pausa s'anava desfent. Tots aquells anys, els somriures, les il·lusions; tot cap avall, aviat no en quedaria res, només el record. -Però Núria! Digues alguna cosa!- Intentava desfer-se de les esposes sense èxit, els mossos l'escortaven.

–Mingo, calmis!– Va dir-li l'inspector– Les càmeres de seguretat de la finca veïna de la vinya el situen a l'escena del crim.

–Però què diu? Quines càmeres?

–Ahir a les set del matí vostè no estava a la Facu, sinó a l'altre costat de poble barallant-se amb el senyor Arcadi. Exactament, la discussió va durar vint-i-tres minuts. Entenc que alguna cosa important es devien dir.– En Mingo va baixar la mirada a terra. La Núria es va agafar la cara amb les mans i les llàgrimes li van començar a regalimar galtes avall.– Perquè es van trobar allà?

–No vam pas quedar! Me'l vaig trobar de casualitat, d'acord? Estava corrent pel camí i el vaig veure allà, aquella vinya és seva. Jo no el vaig matar! Només vam discutir.

–Sí, això ja ho he vist, i molt acaloradament, per cert. És dretà, oi? El ganxo que li va etzibar a la cara va ser el cop de gràcia. Va marxar sense veure que havia caigut amb el cap sobre una pedra, oi?

–No sé de què em parla...– en Mingo mirava a terra i negava amb el cap.

–Mare meva Mingo! Com has estat capaç? No m'ho puc creure!– La Núria es va aixecar de la taula. Se'l mirava incrèdula. S'eixugava les llàgrimes amb les mans tremoloses.

–Capaç? Em preguntes com he estat capaç? Jo també m'ho pregunto! Com he estat capaç de suportar que em prenguessin el que és meu davant dels morros!– els mossos l'aguantaven i l'inspector i la Núria se'l miraven estupefactes.

–De què coi parla?– va dir en Bosch, mirant-se a la Núria. No comptava pas que en Mingo li contestés en l'estat en què es trobava.

–Que de què parlo? Jo li explico senyor inspector!

–Ai senyor... no m'ho puc creure!– La Núria es va posar les mans al cap mentre en Bosch se la mirava.

–Doncs sí! Que amb l'Arcadi tenia una conversa pendent de fa... bé, d'ençà que la meva mare va morir. Que la molt cabrona li va deixar el Castell a ell, que és el que ell volia... està clar...

–Mingo, si us plau...– la Núria.
–Ni si us plau ni hòsties! Que li tenia jurada! Que els molts cabrons van fer la seva mentre el meu pare es podria en una residència i jo sense saber-ne res! Sí senyor inspector! Que la meva mare va deixar el meu pare amb Alzheimer a un racó i se'n va anar de festa amb un que encara se li aixecava!
–Si us plau, Mingo! Quina vergonya, inspector em sap greu...– la Núria continuava amb les mans al cap.
–Renoi...–en Bosch no sabia què dir...
–Ara resulta que la baralla ha quedat gravada? Doncs no me n'amago! Sí, li vaig fotre una hòstia amb el puny dret! Que el Castell era per mi! Que la meva mare era la neta del procurador del Baró de Canyelles. Per si no ho sap, inspector, elBaró va cedir al meu besavi la fortalesa a finals del segle XIX. Aquest Castell havia de continuar en mans d'un Clariana. Però és clar, ma mare em vadesheretar. No va suportar que li digués la veritat a la cara, la molt porca. No vaser ni capaç d'esperar que el pare no hi fos per anar-se'n amb un altre. A saberel temps que feia que la cosa durava...
–Mingo, no cal que diguis res més. Ja sap que té dret a un advocat. Ens n'anem a comissaria. Nois.– En Bosch va fer un gest als mossos perquè se l'enduguessin.
–No els perdonaré mai Núria, ni a la meva mare ni a ell– en Mingo se la mirava amb els ulls vermells– Cada dia que el veia passar per aquí al davant em bullia la sang.
–Ells ja no hi són, Mingo... tant t'importa aquest Castell?...– La Núria se'l mirava incrèdula mentre se l'enduien cap a fora. Com podia haver passat tot allò? Com podia continuar parlant d'ells com si fossin vius?
–Importar-me? El Castell era meu! Em corresponia a mi! Se me'n fot que estiguin sota terra! Mai, mai els perdonaré!
–D'on et surt aquest rancor? No et reconec...–en Mingo ja no la va sentir, l'acabaven de fer entrar dins el cotxe dels Mossos.

Es va fer el silenci a dins la casa, el cotxe ja havia marxat i el carrer havia quedat tan solitari com sempre.

–Núria...–l'Inspector Bosch la va agafar per l'espatlla.
–Déu meu... no sé per què no me n'he adonat abans... no m'ho puc creure... ara entenc perquè...
–Em sap greu, però no li puc donar massa esperances. Les gravacions són molt clares. Necessitarà un bon advocat.

–Em va fer treure del cap la idea de viure als afores perquè volia tenir-lo controlat...-tenia les mans tremoloses.

–A vegades no coneixem del tot a les persones...

–Tants anys junts i amb pocs mesos... se'm fa completament estrany. Perdoni inspector, és que estic molt confusa.

–És normal. El Castell de què parlava, és el que tenim aquí al costat, oi?

–Sí, el Castell de Canyelles. Vivíem a Ribes de Freser i va ser idea meva baixar a Canyelles per fer un canvi d'aires. Em pensava que a en Mingo li aniria bé, ja sap, ell és d'aquí. Que ingènua que vaig ser!

–Segur que ho va fer a fi de bé. D'això, vol que avisi algú?- li va dir mentre anava cap a la porta per sortir.

–Com diu?

–Sí dona, vol que avisi a la seva família, amistats...?

–No, no es preocupi, ara els trucaré.

–Doncs estarem en contacte Núria. En Mingo haurà de passar a disposició judicial. Li faig un truc avui mateix i l'informo de tot.

–D'acord, gràcies.

–Per cert, Núria– es va girar des de la porta.

–Digui'm.

–L'Arcadi, tenia fills?– La Núria va aixecar el cap i va mirar fixament l'inspector. Després d'un silenci que ell no va notar, va contestar.

–No, no en tenia.– Va aguantar-li la mirada mentre s'agafava les dues mans.

–I així el Castell... qui l'heretarà?

–Em sembla que el seu germà, és el familiar més directe.

Un cop l'inspector va haver marxat, la Núria es va quedar al sofà, immòbil i en silenci. Va estar-hi una bona estona, com hipnotitzada per la llum d'aquella tarda estranya. Es va fixar en la buguenvíl·lia que el dia abans havia adreçat, creixia ben amunt i ferma. Al cap i a la fi, tot plegat seria més fàcil si les persones s'assemblessin més a les plantes.

FI

Ajuntament de Canyelles